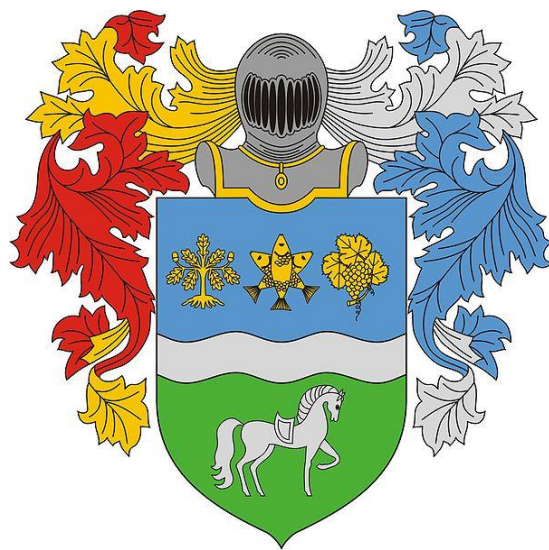

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lakitelek Önkormányzata

2022.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	24
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	33
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	38
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	48
1. A HEP IT részletei	49
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	49
A beavatkozások megvalósítói	50
Jövőképünk	50
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	51
3. Megvalósítás	53
A megvalósítás előkészítése.....	53
A megvalósítás folyamata	53
Monitoring és visszacsatolás.....	54
Nyilvánosság.....	55
Érvényesülés, módosítás	56

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelkezéseivel, különös figyelmet fordítva Magyarország Alaptörvényében foglaltakra, Lakitelek Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Lakitelek Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonta partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartókat, továbbá a helyi, civil szervezeteket. A Helyi Esélyegyenlőségi Programot Lakitelek Önkormányzatának Képviselő-testülete 2022. május 26-án a ..... számú határozatával elfogadta.

Lakitelek Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település a Duna - Tisza közén, a Tiszavölgy és a Homokhátság találkozásánál alakult ki a XIX. század közepén, mint összefüggő település. A település elhelyezkedése kedvezőnek tekinthető Budapesttől 120, Kecskeméttől 27 kilométerre fekszik, a Tiszától mindössze 3 kilométer választja el. Infrastrukturális szempontból, közlekedési csomópont jellegének köszönhetően több irányból is könnyen megközelíthető, többek között a 44. számú főúton illetve vasúton is.

Jelenleg Lakitelek belterületéhez tartozik: Kapásfalu, Oncsa és Tőserdő, külterületéhez tartozik: Felsőalpár, Kiszalpár, Árpádszállás, Szikra. A községet az áthaladó vasút két részre osztja, az egyik a vasúttól északra található, a lakóövezet, a másik rész a vasúttól délre helyezkedik el, az üdülőövezet.

Szomszédos települések: Tiszakécske, Nyárlőrinc, Szentkirály, Tiszaug, Tiszaalpár.

A település 5.496 hektáron terül el. Lakitelek község területének közel 80%-a mezőgazdasági rendeltetésű terület. A földek minősége nagyon eltérő a térségében, ebből adódóan a természetett növények is változatosak. A település külterületének jelentős része homok, a Szentkirály felé eső, ún. kiszalpári részen szikes gyepekkel váltakozva. Kiváló minőségű földterületek a Tisza árterületén alakultak ki, az öntéstalajokon. A művelés alá vont összesen 5050 hektár terület közel fele szántóföldi művelésű. Jelentős arányt képvisel a gyep, legelőterület is, valamint a környék jellegzetes homoki borainak (Szikrai Leányka, Cserszegi Fűszeres) alapanyagául szolgáló szőlő is 246 hektár területen terem. A gyümölcsösök alapterülete jelentősen lecsökkent, azonban a helyi feldolgozóipar újraéledésével, ismét előfordulnak gyümölcssteleptések.

Lakitelek turisztikai szempontból kiváló természeti adottságokkal rendelkezik. Lakitelek szerves része a turisztikai szempontból kiemelkedő Tőserdő, mely a Kiskunsági Nemzeti Park legkisebb kiterjedésű, de legérdekesebb területe. A Holt-Tisza Vásárhelyi Pál tervei alapján végrehajtott folyószabályozás során mesterségesen levágott ága a folyónak, amely megőrizte a korábbi tájképi és természeti értékeit. Körülbelül 7 km hosszú folyókanyarulat, amely a déli ágon létesített zsiliprendszerrel kapcsolódik a Tiszához. Az erdőben és a vízben egyaránt élnek ritka növény és állatfajok is. A természeti szépségek, a Holt-Tisza szabad strandja, a termálfürdő, az üdülőtelep és a kemping a területet közkedvelt pihenőhellyé teszi. A holtágra néző kilátótorony, a csónakázási és horgászási lehetőség, a fajátszótér nagyon kedvelt a kirándulók körében.

A fürdő a gyógyulni vágyókat, míg a Holt-Tisza a pihenni, kirándulni szándékozókat várja. A Nemzeti Park tőserdei védett területén, a "nagy tisztáson" építette 1926-ban Kecskemét erdőmérnöki szolgálati lakás céljára az általában csak kastélyként emlegetett kétszintes, tájba illő, műemlék jellegűnek nyilvánított épületet. A mostani vadászkastély és az üdülőtelep közötti út mentén bugyog fel az egyetlen alföldi forrás.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv

A fürdő 4 hektáros, parkosított, ligetes területen helyezkedik el. A fürdőt tápláló termálvizet egy 1970-es fúrás alkalmával találták ivóvíz helyett. A kút 1050 méter mély, hozama 1000 liter / perc, a víz hőmérséklete 42 °C.

Lakitelektől 5 kilométerre található a Lakiteleki Népfőiskola Alapítvány (továbbiakban: Népfőiskola), melyet az ország egyik szellemi fővárosának is neveznek. A határon túli közművelődésben hatalmas hozzáadott értéket képvisel. A négyhektáros területen elterülő komplexum az ország „szellemi fővárosa”. Európai rangú konferenciák, tudományos tanácskozások színhelye. Tudományos tanácskozások mellett szűkebb hazánk, a Tiszamenti táj valóságát is fölmérő, elemző programoknak is rendszeresen fórumot ad.

A magyar emigráció központja. Rendszerváltó Archívuma a rendszerváltás hazai történetének őriző dokumentumait. Évtizedes gyűjtőmunkával a világ minden részéből több ezer könyv, plakát, kisnyomtatvány, röplap és más írásos anyag, dokumentum, valamint az „Emigráció a hazáért” állandó kiállítás ad hiteles képet a nyugat-európai és a tengerentúli magyar közösségekről, alkotókról, írók életéről, munkásságáról.

A Népfőiskola közösségteremtésben, a felnőttképzés módszereiben eredményesen ötvözi a dán, a finn, a svéd, és a német, valamint a két világháború közötti hazai népfőiskolai hagyományokat. A népfőiskolai kollégiumok, szaktanfolyamok, speciális tartalmú képzések, szabadegyetemi formák, egy-egy szakma továbbképző – és érdekvédelmi fóruma mellett helyet kap a közművelődés központi intézménye, a Nemzeti Közművelődési Intézet is.

A Népfőiskola vonzó építészeti stílust teremtett, továbbá szinte egyedülálló közösségformáló és nevelő módszereket. Az akadálymentesítési program segítségével a fogyatékosokkal élők is otthon érzik magukat.

A Népfőiskola időközben 2014 óta eltelt időben egészségügyi központtá fejlődött. Termálfürdővel, gyógyászati központtal, wellness részleggel bővült. Hazai és nemzetközi vonzerejét növeli, hogy az igényes szellemi vendéglátás mellett ügyel a szabadidő kulturált és egészséges eltöltésére is. Kitűnő konyha, teniszpálya, uszoda, edzőterem, foot-golf pálya, Borkatedrális, szabadtéri sakk és sok más egyéb szolgáltatás közül válogathat a látogató.

Kötődése, kapcsolata Lakitelek településsel mindennapos. A népfőiskolai dolgozók többsége lakiteleki. Az intézmény kapcsolata és együttműködése a lakiteleki óvodával és általános iskolával szinte mindennapos, a dolgozók gimnáziumában lakiteleki pedagógusok is tanítanak, és az itt érettségiző diákok többsége is lakiteleki. A tervek szerint hamarosan kerékpárút köti össze a települést a Népfőiskolával, és így fizikailag is közelebb kerül egymáshoz Lakitelek és a Népfőiskola.

2002. elején a Magyar Örökség Díj kuratóriuma úgy döntött, hogy a pedagógiai és közösség-szervező munkássága elismeréséül a Lakiteleki Népfőiskolának Magyar Örökség Díjat adományozza.

Lakiteleken, helyben biztosítottak a közoktatási intézmények: óvoda, általános iskola, alapfokú művészeti oktatás.

- Lakitelek Önkormányzata fenntartásában működik a Lakiteleki Szivárvány Óvoda és Bölcsőde.
- Egy közoktatási intézményt működtet és tart fenn a Kecskeméti Tankerületi Központ: a Lakiteleki Eötvös Loránd Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolát.
- Lakitelek Önkormányzata fenntartásában működik továbbá a Községi Könyvtár és a Gondozási Központ valamint a Petőfi Sándor Művelődési Ház Közösségi Színtér.

Intézményeink fejlesztése érdekében, mint minden település mi is minden pályázati lehetőséget kihasználunk. Így valósult meg az intézmények épületeinek megújulása.

Állandó népesség:

1. számú táblázat – Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2014	4411 fő
2015	4406 fő
2016	4476 fő
2017	4547 fő

2018	4628 fő
2019	4769 fő

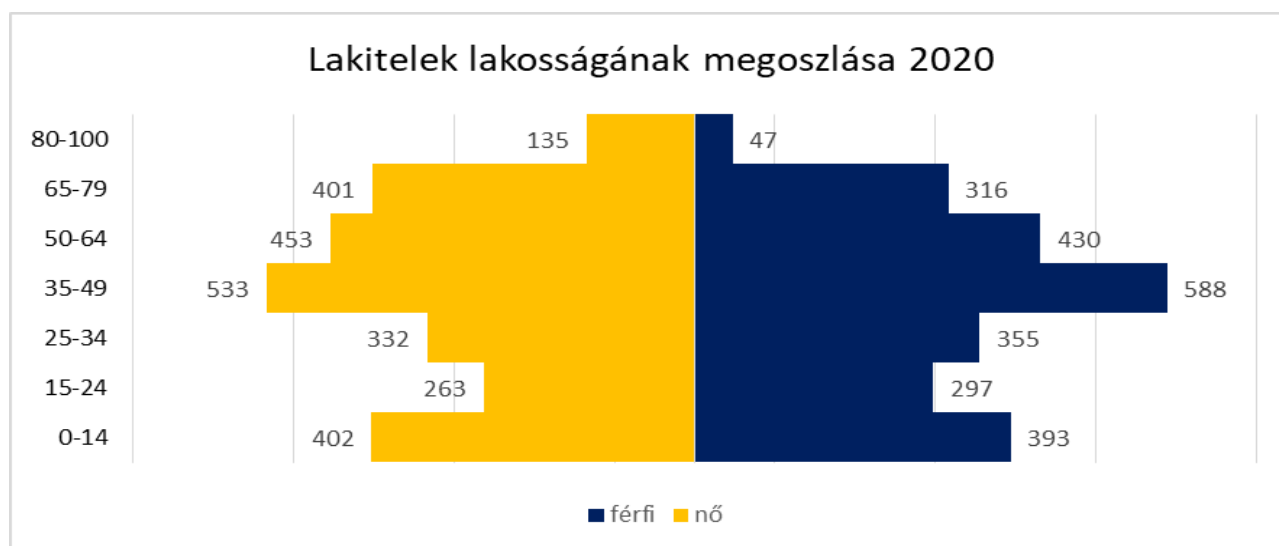
Forrás: TeiR

Lakitelek állandó lakossága az elmúlt években nőtt.

2. számú táblázat – Állandónépesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
2014	2374	2284	4658	51%	49%
2015	2386	2289	4675	51 %	49 %
2016	2414	2310	4724	51 %	49 %
2017	2441	2316	4757	51%	49%
2018	2447	2371	4818	51%	49%
2019	2503	2418	4921	51%	49%

Forrás: TeiR

A nők és a férfiak aránya közel azonos, jelentős eltérés a 60 év feletti korosztályban mutatható ki.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	802	724	110,77%
2016	814	737	110,45%
2017	832	761	109,33%
2018	847	780	108,59%
2019	871	802	108,60%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index alakulása stagnál.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-0,23
2016	17,11
2017	18,62
2018	17,66
2019	27,88
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Minden évben van ide-, illetve elvándorlás is, de az eredmény mindig pozitív és emelkedő tendenciát mutat.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-1,59
2016	-2,03
2017	-3,32
2018	-1,53
2019	0,21
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok azt mutatják, hogy az élve születések száma több lett, mint a halálozások száma, ami magával vonja a lakónépesség természetes növekedését.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Lakitelek Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Lakitelek település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a községben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Önkormányzat alapvető célja, hogy Lakitelek olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek:

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő

hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,

- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

A helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kügazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete,
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program tartalmazza a helyzetelemzést a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervet, amelyben meghatározásra kerültek a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján készítettük el.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet fordítottunk:

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeletek:

- 16/2021. (X.22.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról;
- 3/1998. (II.26.) önkormányzati rendelete a gyermekek támogatásáról;
- 8/2021. (VI.30.) rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról;
- 20/2004. (V.28.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról;
- 38/2014. (XII.12.) önkormányzati rendelete a lakiteleki fiatalok életkezdési támogatásáról
- 41/2012. (XI.09.) önkormányzati rendelete az első lakáshoz jutók támogatásáról;
- 6/2016. (II.26.) számú rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásról, annak igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjról;
- 29/2012. (VI.08.) számú rendelete a tanyagondnoki szolgáltatásról.

A törvényi előírásokon túl, a rendeletek célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Lakitelek hosszú távú jövőképe: a nyitottság és dinamizmus, az értékőrzés és a megújulás.

Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható településfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- Lakitelek, mint az élhető, értékőrző és innovatív falusi környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az egyes programok, koncepciók:

Lakitelek Önkormányzatának Gazdasági programja 2020-2025. évekre vonatkozóan - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Lakitelek Önkormányzata Gazdasági Programját 2020-2025. évre vonatkozóan a 67/2020. (IV. 28.) sz. határozattal elfogadta. A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosságmegtartás, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, mezőgazdasági beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára, a turizmus fejlesztése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Lakitelek Önkormányzata jelenleg egy olyan társulás tagja, mely érinti az esélyegyenlőségi programot:

- Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás.

Ebben a Társulásban Lakitelek Önkormányzata mellett Tiszaalpár Nagyközségi Önkormányzat (gesztorként) valamint Nyárlőrinc Községi Önkormányzat működnek együtt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Nélkülözhetetlen, hogy az önkormányzat rendelkezzen megfelelő és friss adatokkal. Ezek a mutatók segítenek a problémák feltárásában, érintettek körének feltérképezésében, melyek elősegíthetik, hogy a támogatásra szorulóknak ne maradjanak ki bizonyos szolgáltatásokból.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a Központi Statisztikai Hivatal (KSH-TSTAR), az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Szegénység: Szegénynek vagy kirekesztettnek tekintjük mindazokat, akik jövedelmi szegénységben élnek, vagy rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élnek.

Szegénynek tekintjük azokat, akik a mediánjövedelmek 60%-ánál kevesebből élnek, mélyszegényeknek pedig azokat, akik a közép jövedelmek 40%-nál kevesebből élnek. A KSH 20-as adatai szerint a szegénységi küszöb alig volt több, mint havi nettó 83.800,- Ft.

Jövedelmi szegénységben élőknek azokat tekintjük (nemzetközi számítás alapján), ahol az egy főre eső jövedelem nem éri el az átlagjövedelem 60%-t. Értéke Magyarországon 2020-ban bruttó 138.000,- Ft volt. Ahol az egy főre eső jövedelem ennél kisebb volt, szegénységben élőknek nevezhetőek.

A rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők körében nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek, a kistelepüléseken, hátrányos térségekben élők, és a romák. A munkaerő-piacra jutás fő akadályai: a regionálisan egyenlőtlen munkahelykínálat, rugalmatlan

munkaerőpiac, alacsony iskolázottság, tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, gyermekek, egyéb gondozásra szoruló hozzátartozók gondozási szolgáltatásainak hiánya.

A lakosság legnagyobb hányadának nincs lehetősége arra, hogy megtakarítson, Magyarországon a többség (75%) nem rendelkezik elegendő megtakarítással az esetlegesen felmerülő váratlan kiadások saját erőből való finanszírozására.

A szegénység nem minden esetben tartós állapot. A demográfiai változásoknál szinte minden család a szegénységi küszöb alá kerül, így életében valaki többször is lehet szegény. Más jellemzők írják le a tartósan és a csak átmenetileg szegényeket.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben.”

A romák száma nem egyértelműen meghatározható, arányuk Lakitelek teljes népességéhez viszonyítva rendkívül alacsony. A nyári időszakos mezőgazdasági munkák idején emelkedik a számuk, többen érkeznek a meglévő kapcsolataik révén Romániából.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység is, de a jövedelmi viszonyok mutatják leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020

	Fő összesen	100	81	87	85	87	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	8,00	2,00	7,00	4,00	n.a.
	%	4,00%	9,88%	2,30%	8,24%	4,60%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	8,00	5,00	12,00	3,00	n.a.
	%	6,00%	9,88%	5,75%	14,12%	3,45%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	7,00	6,00	6,00	11,00	n.a.
	%	6,00%	8,64%	6,90%	7,06%	12,64%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	10,00	5,00	10,00	8,00	9,00	n.a.
	%	10,00%	6,17%	11,49%	9,41%	10,34%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	14,00	7,00	18,00	8,00	14,00	n.a.
	%	14,00%	8,64%	20,69%	9,41%	16,09%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	13,00	17,00	9,00	10,00	9,00	n.a.
	%	13,00%	20,99%	10,34%	11,76%	10,34%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	6,00	6,00	9,00	5,00	n.a.
	%	8,00%	7,41%	6,90%	10,59%	5,75%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	11,00	8,00	8,00	4,00	9,00	n.a.
	%	11,00%	9,88%	9,20%	4,71%	10,34%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	12,00	3,00	7,00	6,00	10,00	n.a.
	%	12,00%	3,70%	8,05%	7,06%	11,49%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16,00	12,00	16,00	15,00	13,00	n.a.
	%	16,00%	14,81%	18,39%	17,65%	14,94%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

Az fenti adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek közül legnagyobb arányban a 36 és 40 év közöttiek valamint a 61 év felettek vannak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	49,00%	65,31%
2016	29,63%	54,17%
2017	47,13%	51,22%
2018	32,94%	67,86%
2019	26,44%	65,22%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott munkanélküliek körülbelül harmada-fele 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint								
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint						
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség		
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2015	100	6	6,00%	35	35,00%	59	59,00%	
2016	81	4	4,94%	27	33,33%	50	61,73%	
2017	87	4	4,60%	29	33,33%	54	62,07%	
2018	85	2	2,35%	22	25,88%	61	71,76%	
2019	87	1	1,15%	17	19,54%	69	79,31%	
2020	82	2	2,43%	25	30,48%	55	-	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	100	7
2016	81	11
2017	87	3
2018	85	9
2019	87	3
2020	82	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt években hullámzott, de inkább csökkent.

Lakiteleken a teljes munkanélküliség megállapítása azonban nem könnyű feladat, hiszen sokan nem regisztráltatják magukat, illetve alkalmi, esetenként feketemunkából élnek. Másrészt a regisztráltak egy része is foglalkoztatott lehet, ugyancsak nem hivatalosan.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

	2014	2015	2016	2017	2018
Általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma	39	35	27	29	22
Egyetemi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	4	1	4	2	2
Főiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	4	4	1	3	3
Gimnáziumi, szakközépisk., technikumi végzettségű regisztrált munkanélküliek	41	24	22	18	32
Szakiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	13	4	4	3	1
Szaktanulmányokat végzett regisztrált munkanélküliek száma	41	26	19	28	23
8 általánosnál kisebb végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	5	6	4	4	2

Településünkön az elmúlt évek adatai alapján megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek közül az általános iskolát, a középiskolát és a szaktanulmányokat végzetek aránya magas.

Elhelyezkedésüket nehezíti alacsony iskolai végzettségük, valamint nem piacépes szakmai végzettségük. A regisztrált munkanélküliek közül az 61 év felettek magas aránya, valamint a szaktanulmányokat végzett regisztrált állásukeresők magas aránya alátámasztja, hogy az idősebbek közül sokan rendelkeznek „elavult” szakmai végzettséggel.

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló állásukeresése hosszú ideig eredménytelen.

Lakitelek Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkauyi kirendeltségen regisztrált állásukeresők – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve állásukeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult állásukeresők.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 óras munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 óras munkaidő).

A foglalkoztatás szervezését Lakiteleki Polgármesteri Hivatalának Igazgatási és Pénzügyi Csoportja látja el. A közterületen dolgozók szakmai irányításával az önkormányzat Településüzemeltetési Csoportjának vezetője foglalkozik.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2014	49	1,83%	n.a.	n.a.
2015	13	0,49%	n.a.	n.a.
2016	20	0,99%	n.a.	n.a.
2017	34	1,26%	n.a.	n.a.
2018	24	0,88%	n.a.	n.a.
2019	20	1,06%	n.a.	n.a.

Forrás: TeiR

Településünkön a közfoglalkoztatásban részt vevők száma változó.

Többnyire szakképesítést nem igénylő, kiegészítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is. Az önkormányzat alkalmaz közfoglalkoztatottakat valamennyi intézményénél: Községi Könyvtár, Művelődési Ház, Községi Színtér, Lakitelek Önkormányzat Óvoda és Bölcsődéje, Gondozási Központ.

A munkanélküliek számának csökkentésének egyik lehetséges formája, hogy az önkormányzat a közfoglalkoztatásban rejlő lehetőséget maximálisan kihasználja, és a közfoglalkoztatásban alkalmazhatók számát növeli.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Lakiteleken a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélye biztosított, mind a mobilitási, mind az információ elérésének szempontjából. A közlekedés – Lakitelek közlekedési csomópont jellegéből adódóan – a környező településekre, megyeszékhelyre biztosított, az autóbusz és a vonat menetrend figyelembe veszi a több műszakos munkarendet is. A potenciális munkalehetőségekről, foglalkoztatási programokról az érintettek a munkaügyi központ honlapjáról, a helyi újságból valamint állásbörzéken szerezhetnek információt. Az internettel nem rendelkezők számára a helyi Községi Könyvtárban található e-Magyarország pont biztosít internet elérhetőséget. A település életét befolyásoló tervezett beruházásokról a település honlapján, valamint a rendszeresen megtartott falugyűléseken nyújtunk információt.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Lakiteleken a fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatalának Munkaügyi Kirendeltsége tartja nyilván, rögzíti. A fiatalok munkaerőpiacra való átmenetének támogatására vonatkozó programok a településünkön nincsenek. Képzéshez, továbbképzéshez Kecskeméten férhetnek hozzá.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Településünkön a lakosok felnőttképzésen a kecskeméti székhellyel rendelkező Németh László Gimnáziumban tudnak részt venni. A Türr István Képző és Kutató Intézet Kecskeméten folytat szakképzést, felnőttképzést álláskeresők és munkavállalók számára egyaránt.

Az Önkormányzat közfoglalkoztatás keretein belül valósít meg foglalkoztatási programot.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Jelenleg nincs adatunk, nem rendelkezünk információval, önkéntes nyilatkozattal a mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményeiben történő foglalkoztatásáról.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos helyzetűek közé sorolhatóak – adataink alapján - foglalkoztatás szempontjából az 55-60 éves, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó jelzést nem kaptunk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktívkorúak ellátásának körében 2012. szeptember 1-től a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság megállapítása és a támogatás folyósítása 2015. március 01-től nem a helyi önkormányzatok feladat és hatásköre.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl.: mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás csak 80%-ban.

Az aktívkorúak ellátásában részesülőeknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés.

Szociális pénzbeli ellátások 2016-2020.

Típus/év	2016	2017	2018	2019	2020
Temetési segély	2	0	0	0	0
Rendszeres szociális segély	-	-	-	-	-
Átmeneti segély	117	41	19	73	37
FHT	19	15	12	14	18
Lakásfenntartási támogatás*	10	-	-	-	-
Települési támogatás	372	386	405	365	337

Forrás: TeiR, Polgármesteri Hivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	100	-	33	33,00%
2016	81	-	36	44,44%
2017	87	-	37	42,53%
2018	85	-	36	42,35%
2019	87	-	46	52,87%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	100	-	33	33,00%
2016	81	-	36	44,44%
2017	87	-	37	42,53%
2018	85	-	36	42,35%
2019	87	-	46	52,87%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskereső részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségterítés jár. Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadásáról Lakitelek Önkormányzat évente egy alkalommal ír ki pályázatot. A beérkezett pályázatokat a Képviselő-testület zárt ülésen bírálja el.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	2041	n.a.	n.a.	44,00%	72,22%	86,97%
2016	2045	4	2	43,96%	72,62%	86,89%
2017	2049	4	2	43,88%	73,69%	88,87%
2018	2056	7	3	43,82%	75,05%	91,05%
2019	2059	3	1	43,76%	72,90%	90,04%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Településünkön hajléktalan személy nincs.

b) szociális lakhatás

Nincs jellemző adat Lakitelekre vonatkozóan.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

A közüzemi költségek viseléséhez nyújtott települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez közüzemi költségek viseléséhez nyújtott települési támogatást nyújt.

Lakiteleken évről évre növekszik a közüzemi költségek viseléséhez nyújtott települési támogatásban részesülők száma. 2010-ben jelentős növekedés volt megfigyelhető, mivel megszűnt a gázár támogatás. A gázár támogatás megszüntetésével megváltoztatták a lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeit, magasabb jövedelemhatárt állapított meg a jogalkotó, így többen megfelelnek a törvény előírásainak.

f) eladósodottság

A Családsegítő Szolgálat munkatársa segítséget nyújt a nehéz helyzetben levő családok problémái kezelésében (méltányosság, fizetési nehézség, védett fogyasztó).

Településünkön is probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Településünkön a múlt évben közel 60 fő részére töltöttünk ki a védendő fogyasztói kérelemhez kapcsolódó igazolást. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázosztályozónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat. (Az igazolásokról nyilvántartást nem vezetünk.)

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Lakitelek hagyományosan telepes község. Speciális szegmenseket képeznek a betelepülőknél az üdülőterületre költözők. Ide részben alacsony jövedelemmel rendelkezők, egyedül-élők, köztük fiatal pályakezdők, részben nyugdíjas korúak költöznek. Utóbbiak sokszor a korábban üdülőként használt ingatlanukba költöznek állandó jelleggel.

A külterületi népesség aránya 13 %, melynek további csökkenésére kell számítani. Betelepülések hiányában a település lakossága csökkenne.

A külterületeken élők számára a vezetékes villany biztosított.

A hulladékgyűjtés hetente történik.

Vezetékes ivóvíz Kapásfaluban van, a külterületen, tanyákon élők jellemzően házi vízművel, fűrt kúttal oldják meg a vízszükségletüket. Az 1-éven aluli gyermeket nevelő családok esetében a víz bevizsgálása díjmentes.

A külterületeken nincs szennyvízcsatorna.

A közösségi közlekedés elérhető a külterületeken élők számára is, mind a buszjáratokkal, mind a vonattal közlekedők számára több megállóhelyet alakítottak ki - így a környező településeket, városokat el lehet érni.

Nyárlőrinc, Tiszakécske, Tiszaug valamint Tőserdő felé megépült a kerékpárút.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nem releváns, Lakiteleken nem jellemző a telep/szegregátum.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nem releváns, Lakiteleken nem jellemző a telep/szegregátum.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nem releváns, Lakiteleken nem jellemző a telep/szegregátum, így ebből adódóan nem jelentkeznek társadalmi problémák.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns, Lakiteleken nem jellemző a telep/szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Lakitelek egészségügyi alapellátását 2 felnőtt háziorvos, 1 gyermek háziorvos, 1 fogorvos látja el. A háziorvosok vállalkozási formában működnek területi ellátási kötelezettséggel. Az ügyeleti ellátás szintén vállalkozási formában megoldott. Az anya-, gyermek-, csecsemővédelmi ellátásról a 2 fős védőnői szolgálat gondoskodik. A háziorvosokhoz praxisonként átlagosan kb. 2000 fő, a házi gyermekorvoshoz kb. 800 fő tartozik.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Gondozási Központ, Lakiteleki Bölcsőde biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, idősek tartós elhelyezését nyújtó intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, közepesen lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára helyben biztosított.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végezi az oktatási intézménnyel történt megállapodás alapján. Az iskola fogászati rendelésen minden tanuló megjelenik.

Lakiteleken a prevenció és szűrőprogramok az általános iskolában és óvodában vannak. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a gyerekek körében.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősek klubjában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

Önkormányzati sportlétesítmény, sportcsarnok nincs, egy futballpálya biztosítja a sportolási lehetőséget. A köznevelési intézmények rendelkeznek tornateremmel, de az általános iskolában ez igen kis méretű, az igények 40%-át tudjuk kielégíteni vele.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.6.1. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2014	144
2015	132
2016	111

2017	n.a.
2018	n.a.

Forrás: TeIR

3.6.2. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2014	36
2015	n.a.
2016	27
2017	28
2018	29
2019	14

Forrás: TeIR

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön az egészségügyi alapellátást 2 felnőtt háziorvos, 1 gyermek háziorvos, 2 védőnő, 1 fogorvos látja el.

A szakellátásokhoz Tiszakécskén és Kecskeméten jutnak a betegek. Lehetőség van helyben vérvételre a laboratóriumi vizsgálathoz.

Az orvosi ügyelet Tiszakécskei központtal működik, a mentőszolgálat szintén ott található (útidő kb. 10-20 perc).

A fogorvosi ügyelet pedig Kecskeméten és Kiskunfélegyházán működik.

Alkalmazottak munkaegészségügyi vizsgálatának megszervezése is megoldható a településen.

Valamennyi, a településen található egészségügyi intézmény akadálymentesítése részben megtörtént.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A koragyermekkor kötelező szűréseket a gyermekorvos és a védőnők folyamatosan végzik, a prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított. A településen évente egyszer szerveznek nőgyógyászati szűrővizsgálatot.

Lakiteleken a vérvétel működtetése az önkormányzattól független vállalkozás formájában történik, a vizsgálatokért fizetni kell, azonban ennek költségét a lakosság helyett az Önkormányzat magára vállalta.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Lakitelek esetében a logopédiai-, gyógytestnevelési és a gyógypedagógiai ellátás és a nevelési tanácsadás helyben ellátott feladat. Az adatok alapján ellátatlan feladatok: a korai fejlesztés és gondoskodás, a családi napközi, a házi gyermekfelügyelet és a családok átmeneti otthona szolgáltatások.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Önkormányzat létrehozta a Laki-Konyha Kft-t, amely biztosítja a közétkeztetést és az egészséges táplálkozás szempontjainak figyelembevételével állítja össze a menüsorát. Foglalkoztat ételmezésvezetőt. Innen történik a

napi étellek biztosítása a bölcsődébe, óvodába, iskolába, valamint a Gondozási Központba (szociális étkezés, idősek otthona).

Az ételleket minőségi, helyi alapanyagok felhasználásával készítik.

Az ételallergiások felmérése a tanév elején, valamint folyamatosan történik, számukra külön biztosítják az étkezést.

A menüket a korcsoport igényeinek megfelelően állítják össze.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az egészséges életmódra.

Úszás lehetősége biztosított a Tösfürdőben, a szervezett oktatás, valamint napi edzési lehetőség formájában pedig Lakitelek Népfőiskolán biztosított, elérhető.

Önszerveződő csoportok kerékpáros túrákat szerveznek. Megépült Lakitelek és Nyárlőrinc között a kerékpárút, ezzel további lehetőséget nyitva a kerékpározást kedvelők előtt.

Az Iskolában lovas oktatás történik.

Az Eötvös Iskolában az alábbi sportkörök működnek: futball, birkózás, Hagyományőrző Egyesület (pl: lövészet).

A Lakiteleki Népfőiskola ingyenesen biztosítja az uszodát a gyermekek úszásoktatásához, melyre minden évben minden osztály két hónapon keresztül kap lehetőséget. Az 5 km-re levő uszodához az iskolabusz szállítja a gyerekeket, így oldható meg az úszás órarendbe építése.

Lakiteleken lehetőség van még az íjász- és a lovassportok, a tenisz, a kézilabda megismerésére, gyakorlására.

A községben működő Lakiteleki Torna Egylet négy csapattal, több korcsoportban biztosítja a futballpálya teljes kihasználtságát.

Nyáron úszó-, sport- és egyéb táborok is elérhetőek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Lakitelek Önkormányzata fontos feladatnak tartja az idős ellátást. Gondozási Központot működtet, amely vertikálisan integrált. Feladatai között biztosítja a szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, nappali ellátást – idősek klubja, és demens betegek nappali ellátása – idősek otthoni ellátást, valamint 2012-ben 2 tanyagondnoki szolgáltatást indított.

Nem kötelező feladatként az önkormányzat bentlakásos intézményt is működtet.

A szociális ellátások köre nyitott, bárki számára elérhető.

A településen jól működik a családsegítés, és a gyermekjóléti szolgáltatás.

A bölcsőde működtetését az önkormányzat önként vállalta fel (tízezer főnél több lakosú településeken kötelező e feladat).

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen az egyenlőség elve alapján jut bárki bármilyen szolgáltatáshoz. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére az Önkormányzathoz panasz nem érkezett.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Ráutaltságuk alapján kiemelt figyelmet kapnak a fogyatékos személyek, életvitelüket, hátrányaik leküzdését az egészségügyi-, valamint a szociális ellátórendszer is fokozottan segíti.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A Pető Sándor Művelődési Ház Községi Színtér, a Községi Könyvtár elsősorban a közösségi élet színtere. Fórumokat, gyűléseket, megbeszéléseket e kettő Önkormányzati színhelyre tervezzük. Vannak gyűlések, amelyekre a civil szervezetek, önszerveződő csoportok az önkormányzat képviselőit is meghívják.

Lakitelek Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a tájékoztatásra, így több esetben szervez fórumot, falugyűlést, meghallgatást.

Fontos hogy a Lakitelektől távol élő, de azt szerető emberek is kapcsolatban maradjanak településünkkel, így nagy jelentősége van a www.lakitelek.hu önkormányzati weboldalnak, valamint az egyéb, hozzánk kapcsolódó naponta frissített internetes oldalaknak.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen élénk közösségi élet zajlik, a civil szervezetek aktívan dolgoznak.

Nem jellemzőek az etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Lakitelek közösségére összetartás, a közösségi célokért történő megmozdulás, adományozás a jellemző.

Az itt élő emberek nagy része igyekszik részt venni a település hírnevét érintő megmozdulások megszervezésében, megrendezésében. Aktív résztvevői a település életének. Az önszerveződő csoportok, civil szervezetek a lakosság kb. 15-20 %-át tömörítik magukba, ugyanakkor csoport-, vagy civil szervezeti tagság nélkül is, a lakosság nagy része aktív résztvevője, segítője a közösségért végzett munkának.

A számos civil szervezet közreműködésével, szervezésével szinte minden segítséget igénylő társadalmi réteg, csoport valamiféle támogatást kap. Rendszeresen gyűjtenek különböző adományokat, akár egy család megsegítésére is, vagy szerveznek programokat, melyek bevételeit felajánlják. Szép példa a település lakóinak önkéntes, a közösségért végzett munkára való hajlandóságára a Templom-park felújítása, a Tőserdő évente, az üdülőszezont megelőző kitakarítása. Sokan saját munkájuk és gépeik munkája mellett pénzadománnyal, ebédfőzéssel, üdítővel támogatták a település rendbetételét, felújítását, megszépítését.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Lakiteleken nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A regisztrált álláskeresők közel 55%-a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskola, szakmunkás végzettség) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	A képzési lehetőségek elérésének támogatása, a foglalkoztatás elősegítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

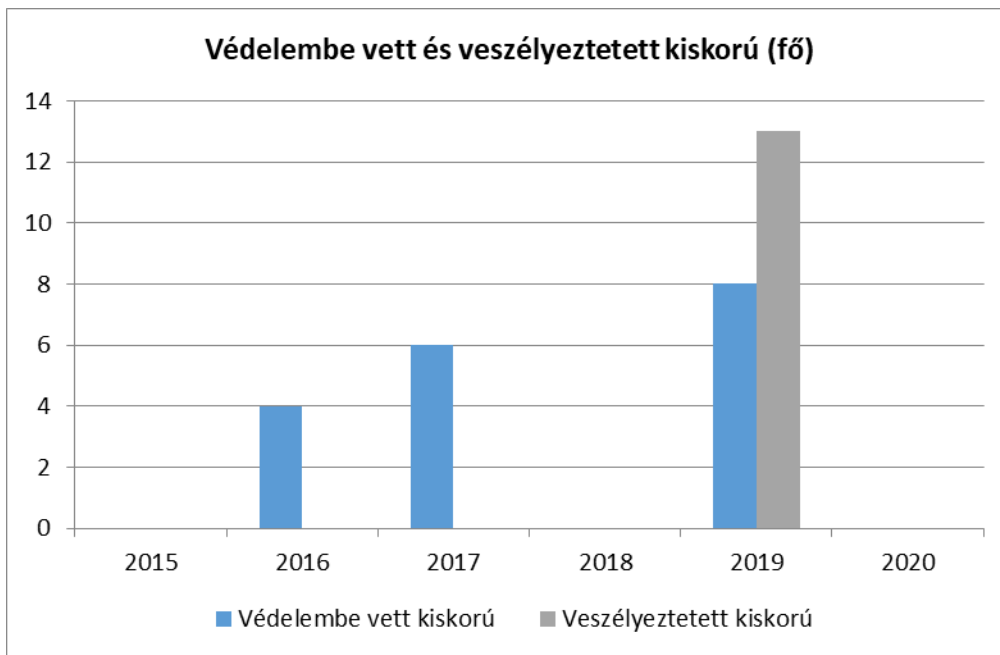
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	4	n.a.
2017	6	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	8	13
2020	9	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a gyermek veszélyeztetett és ezt az alapellátások önkéntes igénybevételével nem lehet megszüntetni, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható, a Gyámhivatal döntése alapján a kiskorú gyermeket védelembe veszik.

A kiskorú személy védelembe vétele (ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható) érdekében a lakiteleki Család- és Gyermekjóléti Szolgálat javaslatot tesz a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ (Tiszakécske) felé. Ezt követően megvizsgálják a konkrét esetet, kiegészítik javaslataikkal, majd a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámhivatala (Kecskemét) védelembe veszi a gyermeket. Sürgős esetben a lakiteleki szolgálat közvetlenül is kérheti a gyámhivatalt a védelembe vétel érdekében.

Védelembe vétel esetén a gyámhatóság családgyógozót rendel ki, aki feladatát egyéni gondozási, nevelési terv alapján látja el. A védelembe vétel felülvizsgálata évente kötelező, vagy a szülő, illetve családgyógozó kérelmére bármikor. A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

A gyermekjóléti szolgálat családgyógozójával való együttműködésre a gyermek és a szülő, csak védelembe vétel elrendelése esetén kötelezhető.

A szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatalok, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalok szintén védelembe vehető.

A hatósági intézkedés célja: a gyermek családban történő nevelkedésének folyamatos segítése, az ellátásának megszervezése, segítése, a szülői nevelés kontrollja, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése.

A védelembe vétel elrendelésének oka változó, egyre gyakoribb a tankötelezettség megszegése, csavargás a kiskorú kifogásolható viselkedése.

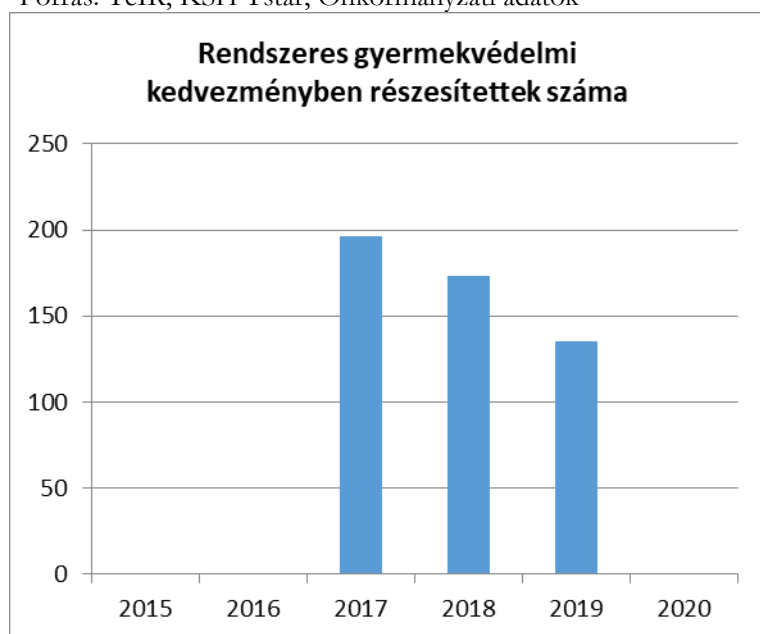
Településünkön a védelembe vett kiskorúak száma nőtt, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma pedig számottevő.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	232
2016	183
2017	196
2018	174
2019	136
2020	145

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy megelőzze és csökkentse a gyerekek anyagi típusú veszélyeztetettségét, megakadályozza azt, hogy egy gyermeket kizárólag a család rossz anyagi helyzete miatt szükségessé váljon kiemelni a családból.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

- a) gyermekétképzés normatív kedvezmény,
- b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll,
- c) külön jogszabályban (a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény valamint a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1197. (IX. 10.) Kormányrendelet) meghatározott egyéb kedvezmény.

Településünkön a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2017-től jelentősen csökkent.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli települési támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan életfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2014	47	137	60	272	20	-
2015	57	124	66	332	9	-
2016	124	122	74	356	-	82
2017	120	119	76	360	-	68
2018	121	105	78	457	-	46
2019	125	112	75	456	-	34
2020	127	118	72	452	-	14

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

2018-tól minden általános iskolai tanuló jogosult ingyenes tankönyvre.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem jár az iskolába.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Lakiteleken nem jellemző a szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okait figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, ha a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és

egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtelenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Lakiteleken 2 betöltött védőnői státusz van, az egy főre eső ellátottak száma átlagosan 80 - 100 fő körül van.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. Településünkön nincs betöltetlen védőnői státusz.

A védőnőkhöz családlátogatóik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végezzük.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön egy gyermekorvos tevékenykedik. Településünkön nincs betöltetlen házi gyermekorvosi praxis.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	3	2	1	n.a.	-
2016	3	2	1	n.a.	-
2017	3	2	1	n.a.	-
2018	3	2	1	n.a.	-
2019	3	2	1	n.a.	-
2020	3	2	1	n.a.	-

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek, egyéb speciális ellátás Kecskeméten, a megyeszékhelyen igényelhető.

d) gyermekjóléti alapellátás

Településünkön a Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás biztosítja a családsegítés, valamint gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátását.

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása bölcsődei és óvodai nevelés keretén belül valósul meg. Lakitelek területén az Önkormányzat Óvodája és Bölcsődéje intézmény keretein belül bölcsőde 1 székhelyen és 1 telephelyen, óvoda pedig 1 székhelyen és 2 feladat-ellátási helyen működik. Településünkön nem működik családi napközi.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		2	
Hány településről járnak be a gyermekek		3	
Óvodai férőhelyek száma		175	
Óvodai csoportok száma		7	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		06:30-17:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		08.15-08.31.	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		16	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma			0
Gyógypedagógusok létszáma			0
Dajka/gondozónő		6	0
Kisegítő személyzet		3	0

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
----	-------------------------------	--	--	--	--	--	---	---

							nélkül (TS 091)	
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		7	175	2	168	n.a.	n.a.	24
2016		7	175	2	165	n.a.	n.a.	24
2017		7	175	2	175	n.a.	n.a.	25
2018		7	175	2	171	n.a.	n.a.	24
2019		7	175	2	173	n.a.	n.a.	25
2020		7	175	2	195	n.a.	n.a.	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi problémákkal a gyermekjóléti szolgálat dolgozójához lehet fordulni.

2016. január 01-jét követően a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan - egy szervezeti és szakmai egységben – működik: települési szinten a család - és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család - és gyermekjóléti központ keretében. Mind két szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat maradt.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünkön ilyen szolgáltatás igénybevételére nincs lehetőség, legközelebb Kecskeméten, a megyeszékhelyen érhető el ez a szolgáltatás.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az Eötvös Iskolában az alábbi sportkörök működnek: futball, kosárlabda, kézilabda, atlétika, birkózás, Hagyományörző Egyesület (pl: lövészet), valamint lovas oktatás.

A Lakiteleki Népfőiskola ingyenesen biztosítja az uszodát a gyermekek úszásoktatásához, melyre minden évben minden osztály két hónapon keresztül kap lehetőséget, így lehetőség van az úszás órarendbe építése.

Lakiteleken lehetőség van még az íjász- és a lovassportok, a tenisz, a kézilabda megismerésére, gyakorlására.

A községben működő Lakiteleki Torna Egylet négy csapattal, több korcsoportban biztosítja a futballpálya teljes kihasználtságát.

Nyáron az úszótáborok és sporttáborok mellett kézműves táborok is elérhetőek a gyermekek számára.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A közétkeztetés gyermekétkeztetési valamint szociálisan rászorulóknak étkeztetési feladatait a 100 %-ban önkormányzati tulajdonú Laki-Konyha Kft. látja el. A 2016-tól minden nyáron van nyári gyermekétkeztetés is.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

2009-ben az Eötvös Iskolában bevezetésre került az Integrált Pedagógiai Rendszer. Az intézményben az esélyegyenlőségért tett erőfeszítések tudatossá váltak, kialakult a koncepciózus, esélytudatos gondolkodásmód. Kialakult a dokumentálási rendszer, egzakt adatok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a hátrányos helyzetű illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek milyen eredményeket értek el az egyéni fejlődés területén, a kompetencia mérések alkalmával.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek a kompetenciaméréssel érintett tantárgyak tekintetében ugyan alulteljesítettek, de az egyéni eredményeik az egyéni fejlesztést követően javult.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása annak igazolása, hogy a
  - gyermek szociális helyzete alapján jogosult:
  - a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
  - természetbeni támogatásnak (július, november hónapban)
  - az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.
- Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki
  - a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába,
  - továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll óvodáztatási támogatás állapítható meg.
- Magasabb összegű családi pótlék igényelhető:
  - A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek után.
  - 1500 gramm születési súly alatt született gyermekek után 3 éves korig különös betegség nélkül is
  - Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Az óvodába járó gyerekek közel 40%-a nagycsaládban él, közel 30% hátrányos, 4-5%-uk halmozottan hátrányos helyzetű.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvodák infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztató, só-szoba és tornaterem van az óvodában, és dolgozik fejlesztő pedagógus is mindegyik óvodában.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. Valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati részben uniós forrásokból valósul meg.

A segítő szakmák jelenléte a gyermekvédelmi munka eredményességét erősíti az intézményekben. A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, a logopédusok és a nevelési tanácsadó pszichológusai is. Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: intézményi pszichológus, védőnő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős, szabadidő-szervező. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogprevenációt, egészségnevelést illetően.

Az Országos kompetenciamérések a 6., 8. évfolyamos tanulók teljes körében mérik a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket. Az eredmények azt mutatják, hogy a Lakitelek oktatási intézményébe járó tanulók az egyes vizsgált évfolyamokon összességében szignifikánsan jobban teljesítettek az országos átlagnál mindkét kompetenciaterületen.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával járó feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók eredményes oktatásának, nevelésének alapvető feltételei biztosítottak, a humán erőforrás célirányos továbbképzése, valamint a tárgyi felszereltség gazdagítása, egy gyermekbarátabb, tanulóbarátabb intézményi környezet kialakítása szükséges feltétele annak, hogy progresszív változás induljon meg az eredményesség tekintetében.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolánkban fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segíti a felzárkóztató, fejlesztő munkát. Az idei évben a halmozottan hátrányos helyzetű, szocioökonómiai háttérüket tekintve segítségre szoruló gyermekek számának növekedésével vált szükségessé az integráló fejlesztő munka. Feladatunk a régi és az újonnan érkezett tanulók új környezetbe, új közösségbe való beilleszkedésének segítése, a hatékony kapcsolattartás szüleikkel, valamint az eredményes tanulmányi előrehaladás megteremtése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának alapja a tanulási zavarok pontos azonosítása, az okok feltárása és a megfelelő fejlesztési módszerek megtalálása. Ehhez speciális ismeretekkel rendelkező, fejlesztő pedagógusokat és gyógypedagógusokat foglalkoztatunk, és szoros együttműködést alakítunk ki a Nevelési Tanácsadóval.

A tanulók fejlesztéséhez egyéni fejlesztő foglalkozást biztosítunk, és személyre szabott oktatási tervet készítünk.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal biztosított a diszkriminációmentes oktatás, nevelés, a befogadó és toleráns légkör.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns, településünkön egy általános iskola és egy óvoda látja el a feladatot, így nincs helyi összehasonlítási alapunk erre vonatkozóan.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A kirándulásokon a hátrányos helyzetű gyermekek kedvezményrel vehetnek részt.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Településünkön a gyermekek számára a nyári szünetben nincs elegendő program, szórakozási lehetőség. A szülők számára problémát jelent a gyermekek nyári felügyeletének megoldása.	Szabadidő hasznos eltöltése. Az Önkormányzat minden évben 7 hét nyári napközis tábort szervez.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása nem csak a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti.

Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy tegyünk lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein - oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.

Hazánkban a vezetői munkakörökben dolgozók 41%-a nő, ez jelentősen magasabb az Unió 33%-os átlagánál.

Tapasztalataink szerint a nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők, a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

Az a nő, aki kereső tevékenységgel és a gyermekneveléssel összesen legalább 40 év jogosultsági időt szerzett, az életkorától függetlenül nyugdíjba vonulhat.

Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Annak érdekében, hogy a munkában töltött idő meghatározó jellege ne csökkenjen, a kedvezmény igénybevételének további feltétele a minimum 32 év kereső tevékenységgel szerzett jogosultsági idő.

A szabályozás más szolgálati időt, mint pl. a tanulmányi időt, a munkanélküli ellátást, a 18 év feletti tartósan beteg hozzátartozó ápolása miatt folyósított ápolási díjat és a megállapodás alapján fizetett nyugdíjjarulékot (amelyek egyébként az általános szabályok szerint szolgálati időnek minősülnek) a kedvezményre való jogosultság szempontjából nem veszi figyelembe.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A munkaerőpiacon a legtöbb nő azért szembesül nehézségekkel, mert képzettsége vagy szaktudása nem megfelelő. A családdal és a háztartással kapcsolatos feladatok - a nőknél gyakrabban, mint a férfiaknál - megakadályozzák a karrierépítéshez szükséges szakképzettség vagy szakmai tapasztalat megszerzését. Sok nőnél, függetlenül attól, hogy pályafutásának kezdetén áll, vagy hosszú szünet után kíván visszatérni szakmájába, fel kell áldoznia a karrierlehetőségeket azért, hogy a gyerekekről vagy a hozzátartozókról tudjon gondoskodni.

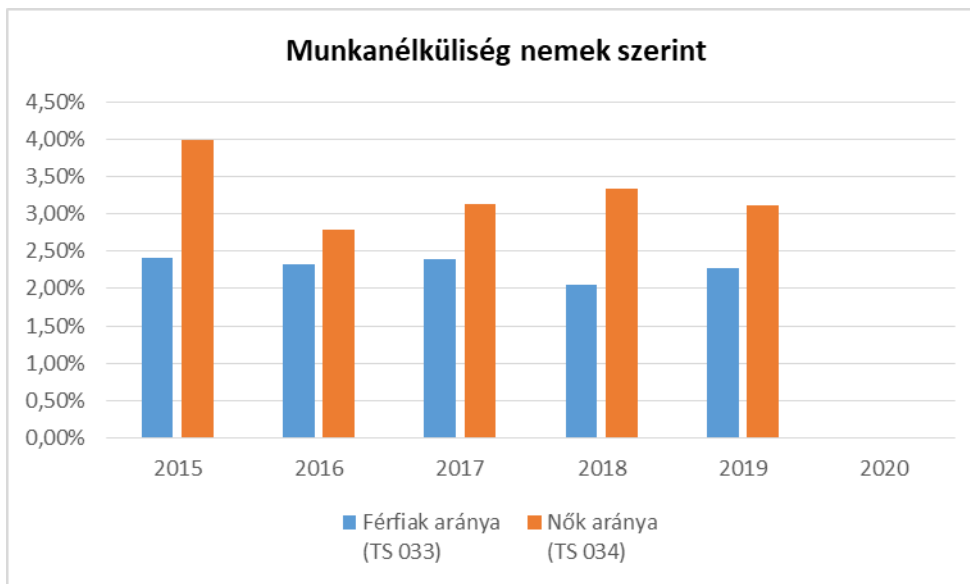
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

EFOP-1.5.3-16-2017-00071 Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben a Tiszakécskei járásban pályázat keretében a településen heti rendszerességgel volt álláskeresői és önéletrajzírási tanácsadás 2018. októberétől 2019. októberéig

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	2,41%	3,98%	3,20%
2016	2,33%	2,79%	2,56%
2017	2,39%	3,13%	2,76%
2018	2,05%	3,33%	2,69%
2019	2,27%	3,11%	2,69%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

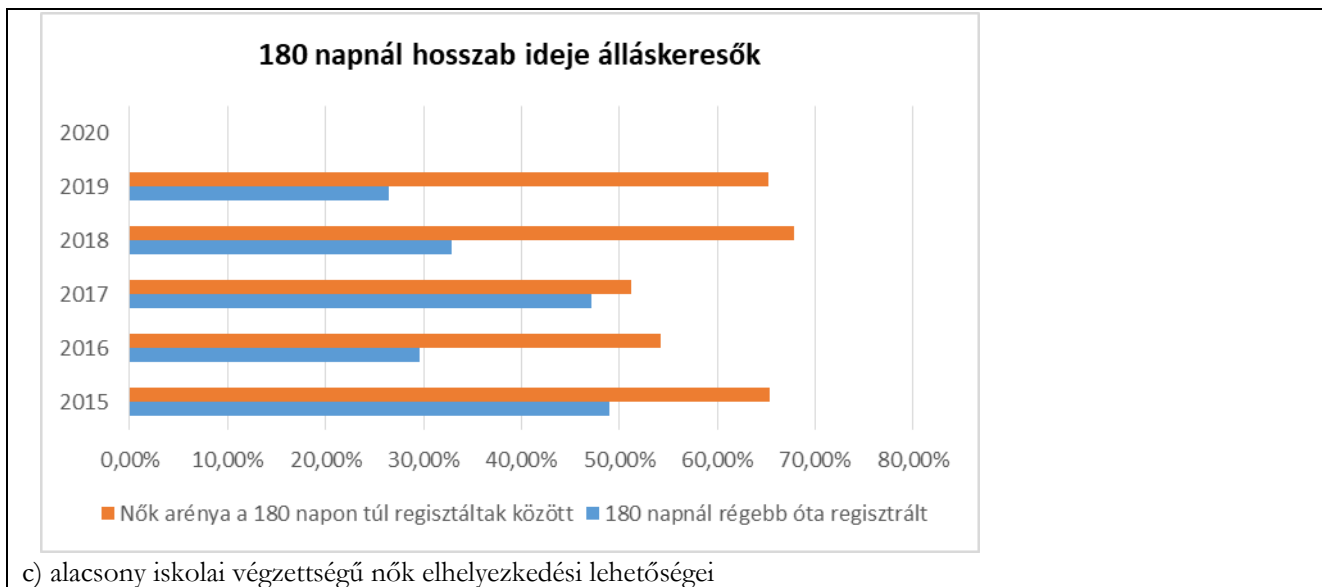

Láthatjuk, hogy a munkanélküliek között a nők aránya a magasabb.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	49,00%	65,31%
2016	29,63%	54,17%
2017	47,13%	51,22%
2018	32,94%	67,86%
2019	26,44%	65,22%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Munkaügyi Központ bevonásával közfoglalkoztatást szervez az önkormányzat. Ezzel segítünk a munkanélküli és nehéz anyagi körülmények között élőknek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Jelentősek a bérkülönbségek, melyek átlagosan elérik a 20%-ot. A munkavállalónak, nemétől függetlenül egyenlő értékű munkáért, egyenlő bérhez van joga.

A hatályos magyar jog garantálja a nemek közötti egyenlőség megvalósulását, és egyenlő bánásmódra kötelezi a munkaadókat. Nem foglalkozik viszont külön az egyenlő bér kérdésével, különösképpen nem olyan hangsúlyosan, mint azt a közösségi jog teszi.

A köztisztviselői és közalkalmazotti körre vonatkozóan olyan illetmény-, illetve előmeneteli rendszer működik, amely elvileg kizárja a férfiak és nők eltérő bérezését.

Az Alaptörvényben a nemek közötti hátrányos megkülönböztetés általános tilalmáról a XV. cikk rendelkezik, az alábbiak szerint: „(3) A nők és a férfiak egyenjogúak. (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

Az Mt. pedig kifejezetten kimondja, hogy a munkaviszonnyal kapcsolatosan tilos hátrányos megkülönböztetést alkalmazni a nemre tekintettel.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek, minden igényt kielégít, váró lista nincs. 54 férőhelyen várjuk elsősorban a munkaerő piacra visszatérő szülők gyermekeit.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők

számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)
2014	1	53	n.a.
2015	1	53	n.a.
2016	1	48	n.a.
2017	1	48	n.a.
2018	1	54	n.a.

Forrás: TeIR

Lakiteleken működik bölcsőde, óvodai és általános iskolai ellátás (azon belül napközi felügyelet és tanulószoba) is. A felmerülő igényeket maximálisan ki tudja szolgálni a meglévő intézményrendszer. Helyhiány miatti elutasítás nem volt. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, ami helyi szinten megoldott.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Községünkben ilyen szolgáltatásokra nincs lehetőség, legközelebb Kecskeméten vehetnek igénybe ilyen jellegű szolgáltatásokat a rászorultak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A 2019. októberi önkormányzati választások eredménye: a képviselőtestület 6 főből áll, közülük 4 fő nő.

A helyi társadalmi, civil szervezetek, mint a Nők klubja, Nyugdíjas Klub, Népdalkör, Kézimunka Szakkör tagjai rendszeresen részt vesznek az Önkormányzatnak a nőket segítő munkájában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettsége	Adatgyűjtés a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szakképzettség, nemek szerint is bontva, a helyben rendelkezésre álló átképzési lehetőségekre és a lehetséges alternatív munkavégzési formákra is tekintettel, használható adatbázis létrehozása. Tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarországon általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember. A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–70 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használjuk. E felosztásban: a 60–74 év közöttiek az idősödők,

a 75–89 évesek az idősek,

a 90 év fölötti személyek a nagyon idősek

A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük időseknek, (bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – a munkavállalás területén – már a 45 éven felüliek is szenioroknak nevezik.

Lakiteleken az idősek száma 1300 fő körül mozog. A rehabilitációs járadékban részesülők száma 2-300 fő között van. Az átlag jövedelem a nyugdíjasok esetében 60.000.- x ft, míg a rehabilitációs járadékban részesülők nagy része komoly megélhetési problémákkal küzd. A demográfiai helyzet az országos átlagtól pozitív irányban kismértékben eltérő: az előregedés nem nagymértékű. Lakitelek népessége stagnál. A gyermekszám csökkenése elenyésző.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,

- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

Az emberek a korrall mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.

Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.

Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek:

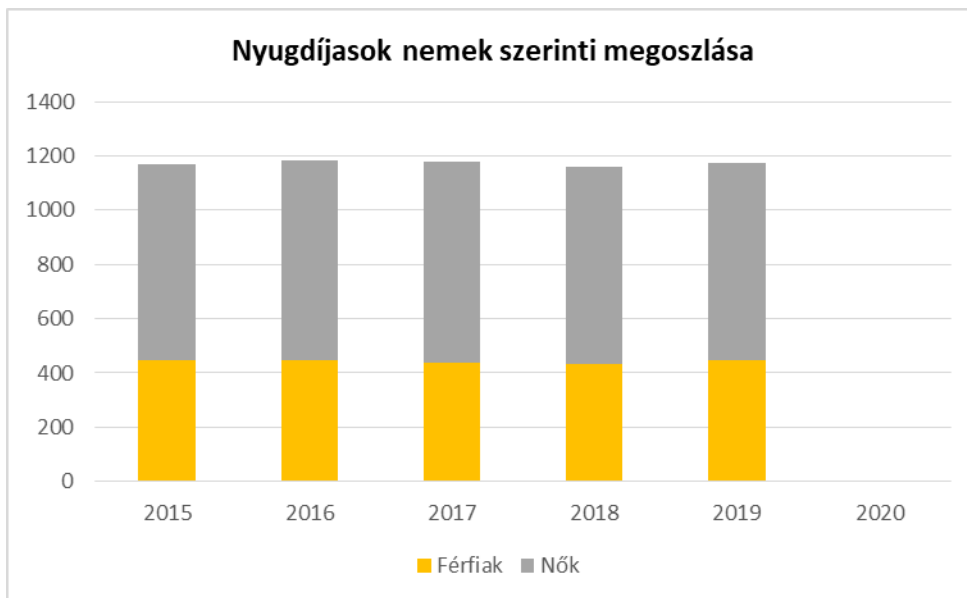
- Immobilitás (mozgásképtelenség),
- Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma),
- Intellektuális hanyatlás,
- Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak)
- Inkontinencia (vizelet-, székletartási problémák).

Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	449	722	1171
2016	449	736	1185
2017	436	744	1180
2018	434	726	1160
2019	447	729	1176
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból jól látható, hogy a nyugdíjban részesülők között a nők aránya a magasabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkeznek.

Az állandó népességből az idősek aránya igen magas. Ez a tendencia szinte egész Európa lakosságára érvényes. Számukra bizonyos ellátások biztosítása törvényben előírt feladata az önkormányzatnak.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A civil szerveződések, és önszerveződő csoportok az autodidakta tanulást, egymásnak történő tudásanyag átadását szponzorálják. Jellemzően kézművesség, kézimunka, stb. területén, azonban a Községi Könyvtár, Művelődési Ház valamint a Gondozási Központ nappali ellátása szervezésében különböző területeken szerezhetnek tudásanyagot: így számítógép kezelés, agrár területen, de a nyelvoktatás területén is. Mindezt helybiztosítással, eszközbiztosítással, rezsiköltség térítéssel az önkormányzat is támogatja.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az 50 feletti elhelyezkedése, a rehabilitációs járadékban részesülők foglalkoztatása nem megoldott.

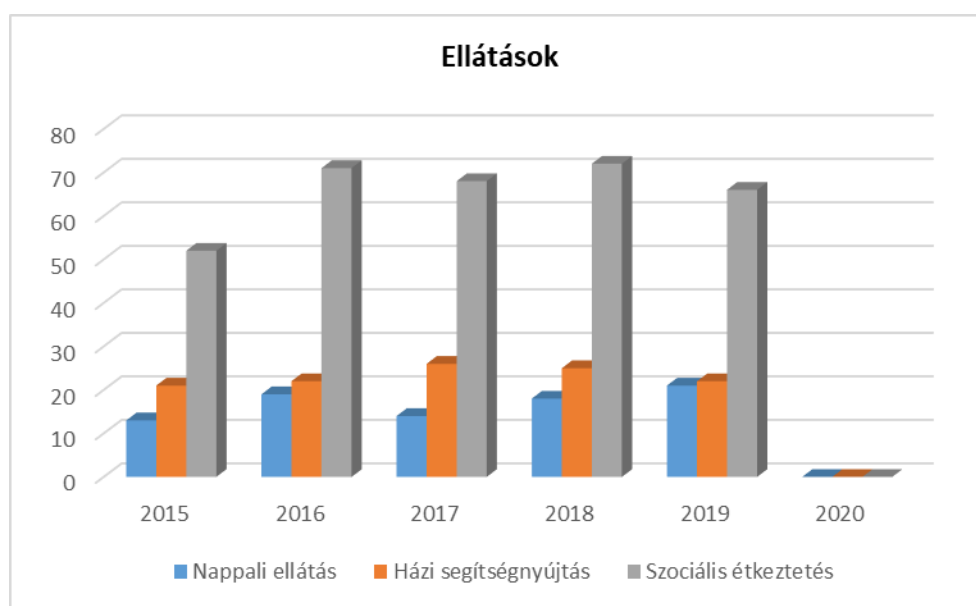
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	802	13	21	52
2016	814	19	22	71
2017	832	14	26	68
2018	847	18	25	72
2019	871	21	22	66
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás:
TeIR, KSH
Tstar

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része minden állampolgár részére biztosítottak, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Teljes körűen, és jól megoldott az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése. Figyelembe van véve az ellátás során a fizikai állapotuk, egészségügyi és szociális helyzetükhöz igazodó ellátásuk mindenkor biztosított.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális és közművelődési intézmények elhelyezkedése a település szerkezetében centralizáltak, így bármikor könnyen megközelíthetőek, elérhetőek.

c) idősök informatikai jártassága

Egyre több nyugdíjas korú idős, napi kapcsolattartásának színtere az internet. Főként a családi kapcsolatok erősítését, információ megszerzését szolgálja a mindennapi életükben. Több szervezés nyomán lehetőség volt/van a számítógép használatának megtanulására. Mivel a mindennapi élet több területén tért hódít az e-ügyintézés, így fontosnak tartjuk a tudásanyag, az internetes kapcsolatok kialakításának kiterjesztését.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön az aktív nyugdíjas kor a jellemző. Az önszerveződő csoportokban, civil szervezetekben is aktív szerepet vállalnak a nyugdíjasok. Szívesen vesznek részt zenés, táncos rendezvényeken, aktívan és tevékenyen szerveznek ünnepeket, összejöveleket. A gyermekintézményeket, gyermekrendezvényeket szívesen látogatják. A generációs problémákhoz rugalmasan alkalmazkodnak. Irigylésre méltó a lakiteleki idősök vitalitása.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kapcsolatok beszűkülése	Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez. A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése. Az elmagányosodás csökkentése a szociális hálózat munkájának bevonásával.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi- így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, ez a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeniük. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

Lakiteleken több civil szervezet tevékenykedik a fogyatékosok életfeltételeinek jobbítása érdekében, a Vakok és Gyengénlátók Lakiteleki Szervezete, a Mozgáskorlátozottak Egyesülete, az Auti Alapítvány.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Kismértékű a fogyatékkal élők foglalkoztatása, de nem a hátrányos megkülönböztetés, hanem a foglalkoztatás szűk keretei miatt.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs hátrányos megkülönböztetés.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az esélyegyenlőség ott kezdődik, hogy a fogyatékosok hátrányait csökkentve, illetve leküzdve, ugyanazok a lehetőségek nyitottak számukra is, mint ami bárki más számára. Bármely szolgáltatást, programot igénybe vehetnek a fogyatékkal élők is.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	76	100	176
2016	75	98	173
2017	73	94	167
2018	69	83	152
2019	70	87	157

2020	n.a.	n.a.	-
------	------	------	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyi szinten, a törvény által biztosított ellátásokat az önkormányzat mindenki számára elérhetővé teszi. A természetbeni ellátások, kedvezmények ugyanazok, mint a településen élő többi embernek – egyedül a hozzájuk való eljuttatás, vagy igénylés során kapnak a szokásostól eltérően több segítséget.

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, azonban nyilvántartott adatokból ez nem állapítható meg egyértelműen.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati tulajdonban lévő középületek részben akadálymentesítettek, az elmaradt, illetve hiányos akadálymentesítés tervezés alatt, folyamatban van.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem
	középfok	-	-	-	-	-	-	-
	felsőfok							
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-
	járó beteg szakellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem
	alapellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A kulturális és sport-, illetve szabadtéri programokhoz való hozzáférés lehetőségei jók. A településünkön a kulturális rendezvények többnyire a művelődési házban, illetve a Községi Könyvtárban kapnak helyet, mely intézmények akadálymentesítettsége megoldott. A szabadtéri programok szintén megközelíthetőek.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A helyi munkahelyek akadálymentesítéséről adatokkal nem rendelkezünk. Településünkön a gyógyszerár, a posta, a takarékszövetkezet akadálymentesítettsége megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A parkokban kiépített ösvények vannak kialakítva, melyeken a mozgáskorlátozottak is tudnak közlekedni. Az irányelveknek megfelelően tervezi az önkormányzat a közösségi közlekedés, járdák akadálymentesítését a jövőben.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek is igénybe vehetik a tanyagondnoki szolgáltatást, valamint ők is az alapellátások keretében vehetik igénybe a szolgáltatásokat.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Fogyatékosághoz és egészségkárosodáshoz kötődő ellátások és szolgáltatások:

- Magasabb összegű családi pótlék
- Fogyatékosági támogatás
- Vakok személyi járadéka
- Rokkantsági járadék
- Közgyógyellátás
- Gyermek részére megállapítható támogatások
- Normatív tankönyvtámogatás
- Étkezési térítési díjkedvezmény
- Személyi jövedelemadó-kedvezmény
- Gépjárműadó fizetése alóli mentesség
- Utazási kedvezmény
- Parkolási igazolvány,
- utazási kedvezmény igénybevételére jogosító hatósági bizonyítvány (vasúti személyszállítás, vagy helyközi autóbusz igénybevétele estén):
  - a jogosult részére a jegy- és bérletkedvezmény mértéke 90%-90%.
  - a kísérő 90%-os mértékű menetjegy kedvezményre jogosult, de bérletkedvezményt nem vehet igénybe.
- Személygépkocsi szerzési támogatás
- Személygépkocsi átalakítási támogatásának
- Utazási költségtérítés
- akadálymentesítési támogatás.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem megfelelő mértékű akadálymentesítettség, különösen a gyengén látók esetében.	Az intézményekben a már végrehajtott akadálymentesítés főként a mozgásszervi fogyatékosok közlekedését szolgálják, a gyengén látók számára nem megoldott az akadálymentesítést

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Községünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain.

Jelentős civil szervezetek a községünkben:

Egyesületek

Lakiteleki Faluszépítő Egyesület

Tölgyfa Vadásztársaság Egyesület

Tölgyfa Sportegyesület

Nimród Footgolf Sportegyesület

Nemzeti Fórum Egyesület

Szikra Horgászegyesület

Lakiteleki Nagycsaládosok Egyesülete

Magyar Vándor-Ló Hagyományőrző Egyesület

Lakitelek Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Lakiteleki Torna Egylet

Szabó Mihály Polgárőr Egyesület Lakitelek

NBA Szurkolói Bajnokság Kosárlabda Egyesület

Ipolyvölgyi Vadász és Természetvédő Egyesület

LAKITELEKI TŐSERDŐ Horgászegyesület

Lakiteleki Traktoros Egyesület

Civilek az Árpádszállási Megállóért Egyesület

Easy-Dance Oktatási, Kulturális és Sportegyesület

Lakiteleki Triatlon és Szabadidősport Club

Lakiteleki Hegyközség

Alapítványok

Lakiteleki Gondozási Központért Alapítvány

Lakiteleki Gyermekalapítvány

Könyvtári Közösségekért Alapítvány

Lakitelek Közművelődéséért Alapítvány

Tőserdőért Alapítvány

Lakiteleki Iskoláért Alapítvány

Lakiteleki Óvodáért Alapítvány

SZOLNOKON 1974-ben Végzett Repülőműszaki Sárkányhajtóműves Hallgatók Alapítványa

Népfőiskola Alapítvány
Tóserdei Vadásztársaság
Lakitelek Közbiztonságáért Alapítvány
Lakiteleki Tölgy Alapítvány
Kerékpárút Alapítvány
Lakitelek Alapítvány
Auti Alapítvány

Önszerveződő közösségek
Kézimunka szakkör
Kösöntyű Néptáncsoport
Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Lakiteleki Csoport
Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Lakiteleki Csoport
Nőbizottság
Nyugdíjas Klub
Nők Klubja
Faluszépítő Társaskör
LIKE
Katolikus Karitás

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Évente 1-2 alkalommal jön össze a Civil Kerekasztal, melynek működését Önkormányzatunk segíti és támogatja. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszervezések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A Lakiteleki Szabó Mihály Polgárőr Egyesület a bűnmegelőzésben, a Lakiteleki Nagycsaládosok Egyesülete a nagycsaládosok mindennapi életében, a Lakiteleki Gondozási Központért Alapítvány, Nyugdíjas Klub az idősebb korosztálynak, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Lakiteleki Csoport, Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Lakiteleki Csoport, Auti Alapítvány a fogyatékkal élőknek nyújtanak segítséget. Tevékenységükkel beintegrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe, segítik mindennapjaikban.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat az egyházi és civil szervezetek programjaihoz helyszínt biztosít számukra, valamint helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás, mely Tiszaalpar, Lakitelek és Nyárlőrinc önkormányzatainak társulása.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Lakiteleken nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Lakiteleki Nagycsaládosok Egyesülete ruhagyűjtést, vagy ruhavásárt szokott szervezni, melyeket szétosztanak a rászorulóknak között, illetve nagyon kedvezményes áron juthatnak hozzá a rászorulóknak.
A Katolikus Karitás helyi szervezete karácsonykor ételkészítéssel csomagokat adományozott több idősebb, rászoruló ember részére.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Lakitelek Önkormányzata minden évben egészségnapot szervez, melybe bevonja Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Lakiteleki Csoportját, a Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Lakiteleki Csoportját, a civil szervezeteket. A rendezvény keretében az érdeklődők tájékoztatást kaphatnak az őket érdeklő kérdésekben /pl. jogszabályok, rehabilitáció, továbbtanulás, szakképzés, munkalehetőségek, lakáshitel, lakások felújítása és akadálymentesítése, gyógyászati segédeszközök, szociális támogatási formák, egyesületi élet, fogyatékkal élők hetilapjai és szakfolyóiratai, pályázati lehetőségek./

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Lakitelek honlapján az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A Lakiteleki Polgármesteri Hivatalban nyomtatott formában is elérhető lesz a dokumentum, amely így elérhetővé válik minden lakos számára és a visszacsatolás, véleményezés lehetősége is biztosított.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A regisztrált álláskereső közel 55%-a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskola, szakmunkás végzettség) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	A képzési lehetőségek elérésének támogatása, a foglalkoztatás elősegítése.
Gyermekek	Településünkön a gyermekek számára a nyári tanszünetben nincs elegendő program, szórakozási lehetőség. A szülők számára problémát jelent a gyermekek nyári felügyeletének megoldása.	Szabadidő hasznos eltöltése
Idősek	A kapcsolatok beszűkülése	Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése Az elmagányosodás csökkentése
Nők	A nők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettsége	Adatgyűjtés a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szakképzettség, nemek szerint is bontva, a helyben rendelkezésre álló átképzési lehetőségekre és a lehetséges alternatív munkavégzési formákra is tekintettel, használható adatbázis létrehozása, Tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről
Fogyatékkal élők	Nem megfelelő mértékű akadálymentesítettség	Az intézmények többségében a már végrehajtott akadálymentesítés főként a mozgásszervi fogyatékosok közlekedését szolgálják, különösen a gyengén látók számára nem megoldott az akadálymentesítés.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A képzési lehetőségek elérésének támogatása, a foglalkoztatás elősegítése	Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Polgármester, Jegyző
Gyermekek	Szabadidő hasznos eltöltése	Polgármester, Iskola Igazgatója
Idősek	Tevékeny időskor	Egyházak, Intézmények, civil szervezetek
Nők	A nők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettségének javítása	Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Polgármester, Jegyző
Fogyatékkal élők	Megfelelő mértékű akadálymentesítettség	Polgármester, Intézményvezetők

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalom egyenrangú tagjai és sikeresen helytállnak a munkaerőpiacon.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára elősegítsük a képzések elérhetőségét, hogy szakmai végzettséget szerezve nagyobb eséllyel helyezkedhessenek el.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek számára a koruknak megfelelő tevékeny, kreatív szabadidő eltöltés elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk az egyedül élő idősekre, valamint igyekszünk megakadályozni az időskorra jellemző elszigetelődést.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében az esélyegyenlőség elősegítését a munkaerőpiacon.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közlekedési lehetőségeinek javítására, a helyi szolgáltatásokhoz való önálló hozzájutás lehetőségének elősegítésére.

Lakitelek Önkormányzat legfontosabb célja a községben élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Egészségi állapot javítása	Lakosság szűrővizsgálatok fontosak a betegségek megelőzése érdekében	Lakosság egészségügyi helyzetének javítása megelőzéssel, elsősorban szűrővizsgálattal	Önkormányzat költségvetése, szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	MMSZ szűrőbusz megrendelése (kb. 250 fő tudószerűse)	Polgármester	2025. 01. 01. (szerda)	Szűrővizsgálaton megjelentek száma	Kb. 300 eFt, és adminisztratív munkaerő 8 órában	Önkormányzati forrásból fenntartható	Szentkirály Önkormányzatával együttműködés a gyermekorvosi ellátás fenntartása érdekében
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők képzésének és foglalkoztatásának elősegítése	A regisztrált állás keresők közel 55%-a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskola, szakmunkás végzettség) rendelkezik	A településünkön élő állás keresők informatikai képzési, szakképzési lehetőségek feltárása, foglalkoztatásuk elősegítése	Az intézkedési terv összhangban áll az Informatikai Stratégiával, Közzoktatási Koncepcióval és település Közfoglalkoztatási Tervével.	Új Roma Ifjúsági Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	1. adományok, segélyek, természetbeni juttatások 2. Közösségi összefüggések szervezése 3. Képzések szervezésének támogatása 4. Foglalkoztatás elősegítése, munkahelyteremtés	Polgármester	2025. 03. 31. (hétfő)	1 db összegzés 1 db képzési ajánlat, tájékoztató, Jelenléti ívek a képzésről a közfoglalkoztatottakról	Önkormányzat: szervezés, biztosítása, kapcsolatok fenntartása	Fenntarthatóak, a képzésen résztvevők új szakmai ismereteikkel képesek lesznek az elhelyezkedésre, a helyi munkáltatók érdekeltek a foglalkoztatásukban	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári programok szervezése	Településünkön a gyermekek számára a nyári tanszünetben nincs elegendő program, szórakozási lehetőség.	Célunk a gyermekek számára olyan programok, napközis táborok	Közzoktatási koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Igényfelmérés az óvodában és az iskolában, Önkéntesek bevonása, A	Polgármester	2025. 08. 01. (péntek)	Önkéntesek támogató nyilatkozatai (legalább 2 db) Szándéknyilatkozatok a tárgyi feltételek állásáról, Jelenléti ívek a	Önkormányzat: humán erőforrás, tárgyi eszközök biztosítása, közfoglalkoztatottak, munkabérek	Az eredmények fenntarthatóak, pályázati	Nyárlőrinc Önkormányzatával együttműködés tekintettel arra, hogy a

			szervezése, melyek a vakáció hasznos és tartalmas eltöltését biztosítják.			programok és táborok tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása, Táborok, programok lebonyolítása			részvevőkről	Pályázati forrás a nyári programok, táborok lebonyolítására.	források elnyerése esetén biztosítottak	Kecskeméti Tankerületi Központ által fenntartott és működtetett nyárlőrinci iskola a lakiteleki iskola telephelye
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Információk közvetítése részére foglalkoztatást segítő programokon való részvételre	a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távollmaradás nagymértékben rontja a munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit	Egyre több nő vegyen részt a foglalkoztatást segítő programokon		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia	Információk begyűjtése, Információk közvetítése	Lakitelek Önkormányzata	2025. 03. 31. (hétfő)	A programokon résztvevők száma, nyilvántartások	Önkormányzat: humán erőforrás	Fenntarthatósága folyamatos tevékenységgel biztosítható	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Tevékeny időskor	61 év felettiek magas munkanélkülisége egészségügyi szakellátáshoz való nehézkes hozzáférés	Idős emberek, összehangban van programokba történő bevonása, az érdeklődés a közösségi élet iránt.		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	igényfelmérés, tájékoztatás a kapcsolati lehetőségekről, lebonyolítás	Lakitelek Önkormányzata, Gondozási Központ, Egyházak, Civil szervezetek	2025. 03. 31. (hétfő)	Önkormányzat: humán erőforrás, pályázati forrás	Önkormányzat: humán erőforrás, pályázati forrás	Az eredmények fenntarthatóak, pályázati források elnyerése esetén biztosítottak.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Intézmények akadálymentesítettsége	településünkön az intézmények akadálymentesítettsége megoldott, különösen a gyengénlátók esetében szükséges lenne további fejlesztés	fogyatékkal élők élethelyzetének megismertetése minél szélesebb társadalmi réteggel		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	igényfelmérés, tájékoztatás a kapcsolati lehetőségekről, lebonyolítás	Lakitelek Önkormányzata, Gondozási Központ, Egyházak, Civil szervezetek	2025. 12. 31. (szerda)	Önkormányzat: humán erőforrás, pályázati forrás	Önkormányzat: humán erőforrás, pályázati forrás	Az eredmények fenntarthatóak, pályázati források elnyerése esetén biztosítottak.	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

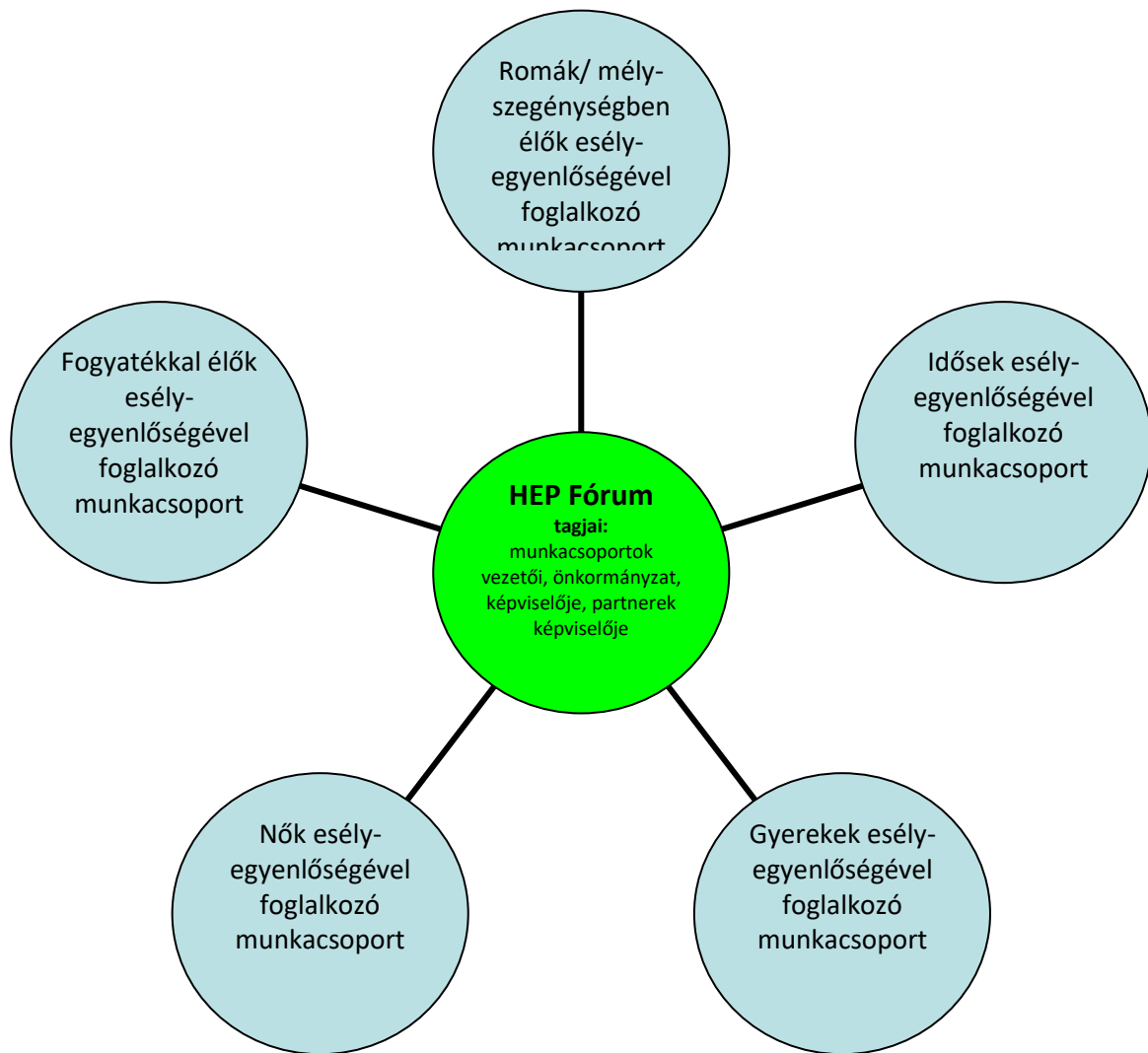
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Madari Róbert felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Lakitelek Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Lakitelek Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a ..... határozatával elfogadta

Lakitelek, 2022. május 26.

Madari Róbert
polgármester

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.